

Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu

Özet: Sağlık Bakanlığı teletıp faaliyetlerini düzenleyen Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında taslak Yönetmelik yayımladı.

Teletıp, Türk hukukunda açıkça düzenlenmemiş alanlardan biridir. Mevcut yasal çerçeve kapsamında, Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi ve Hekimlik Mesleği Etiği Kuralları hastaların uzaktan muayenesini, tedavi edilmesini ve hastalara teşhis konulmasını yasaklamaktadır.

COVID-19 pandemisi boyunca, teletıp konusundaki yasal boşluk özellikle özel hastanelerin COVID-19 riski nedeniyle sağlık kuruluşlarına fiziken gelemeyen hastalarına online sağlık hizmeti sağlamaya başlamasıyla daha ciddi bir sorun haline geldi. Teletıp hizmeti sağlayan hastanelerin sayısındaki artış, aynı zamanda Sağlık Bakanlığı'nın ("Bakanlık") da dikkatini çekti. Bunun sonucunda Sağlık Bakanlığı, merakla beklenen taslak Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik'i ("taslak Yönetmelik") yayınladı ve taslağı, geri dönüşlerini almak üzere TÜSİAD aracılığıyla ilgili paydaşlarla paylaştı. Taslak Yönetmeliğin dayanağı, Sağlık Bakanlığı'na yetkisi dahilindeki konularda düzenlemeler yapabilme imkânı veren 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 9. ve Ek 11. maddeleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 508. maddesi olarak gösterilmiştir.

Taslak Yönetmelik kapsamında, Bakanlık tarafından bir uzaktan sağlık hizmeti bilgi sistemi altyapısı geliştirilecek veya buna yetki verilecektir ve sağlık kuruluşları; yazılı, sözlü veya görüntülü iletişimin sağlanması amacıyla bu sağlık

hizmeti bilgi sistemini kullanacaklardır. Geliştirilmiş olan uzaktan sağlık hizmeti bilgi sistemi altyapısı, Bakanlık'ın veri tabanına tescil edilecektir.

Taslak Yönetmeliğe göre uzaktan sağlık hizmeti sağlamak isteyen sağlık kuruluşlarının, istenen belgelerle Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne ("Genel Müdürlük") başvurarak izin almaları gerekmektedir. Genel Müdürlük incelemesini bitirdikten sonra sunulmuş olan belgeler, Genel Müdürlük'ün hazırladığı izin belgesi hazırlığı raporu ile birlikte Bakanlığa gönderilir. Bakanlık, sağlık kuruluşlarının bilgi sistemi Bakanlığın veri tabanına tescil edilmiş ve başvurusu Genel Müdürlük tarafından uygun bulunmuşsa, istenen izni vermektedir. Buna ek olarak Sağlık Bakanlığı, kendisine bağlı olan sağlık kuruluşlarına re'sen uzaktan sağlık hizmeti izni verebilecektir.

Uzaktan sağlık hizmetlerinin kapsamına gelirse, bu hizmetler; muayene, danışma, reçete yazımı, kan şekeri ve tansiyon gibi takibi klinik parametreler, sağlıklı yaşamı ve psikolojik sağlığı destekleyen hizmetlerin sağlanması, Sağlık Bakanlığı'ndan alınan izin üzerine girişimsel veya cerrahi operasyon yapılması, endemik ve epidemik salgınlarda insanların sağlığının korunması, yaşlıların ve yüksek risk grubundaki kişilerin ve giyilebilir teknolojiler aracılığıyla sağlık durumlarının kontrol edilmesini isteyen kişilerin sağlık durumlarının izlenmesi gibi pek çok faaliyet içerebilecektir. Bunun yanında, uluslararası sağlık turizmi izin belgesi olan sağlık kuruluşları, ayrıca uluslararası bağlamda uzaktan sağlık hizmeti verebilecektir.

Uzaktan sağlık hizmetlerinin sağlanması nezdinde hekim, hastayı uzmanlık alanı, sağlanan hizmetin kapsamı, uzaktan ve uygulamalı sağlık hizmetleri arasındaki farklar ve bilgi güvenliğiyle ilgili hususlar hakkında bilgilendirmelidir. Bu çerçevede, sağlık kuruluşları, hastanın kişisel ve sağlık verilerinin gizliliğinin korunmasından sorumlu olacaktır. Bu doğrultuda, uzaktan sağlık hizmetleriyle ilgili işlem ve faaliyetler ilgili sağlık kuruluşu kayıt altına alınarak Bakanlık'ın veri tabanına gönderilecektir.

Taslak Yönetmelik aynı zamanda, taslak Yönetmelikte uygulanabilir hüküm olmayan durumlar ile ilgili yol da göstermektedir. Bu bağlamda söz konusu hallerde, hasta hakları ve kişisel sağlık verilerinin korunmasına dair mevzuat hükümleri ile ilgili sağlık tesisinin ve sağlık meslek mensubunun tâbi olduğu mevzuat hükümleri uygulanacaktır.

Bu Yönetmeliğin yayınlanması ve yürürlüğe girmesi, Türkiye'de sağlık hizmetleri endüstrisinin dijitalleşmesinde yeni bir devrin başlamasına öncülük edecektir. Bunun yanı sıra, Yönetmelik taslağının Meclis tarafından bir kanun olarak hazırlanması yerine Sağlık Bakanlığı tarafından yönetmelik olarak hazırlanmasının, yaşama hakkı ve sağlıklı yaşam hakkı gibi anayasal hakların yalnızca kanunla sınırlanabilmesi hususuyla çelişmesine ilişkin tartışmalar mevcuttur. Aynı zamanda, uzaktan sağlık hizmeti sağlanması ve farklı bakım seviyelerinde hizmet sağlayan sağlık kuruluşları çalışanlarına sağlanacak olan eğitim için gereken teknik altyapının nasıl standartlaştırılacağı konusunda Yönetmelikte eksiklikler bulunduğu için, Yönetmeliğin uygulanması bakımından da endişeler bulunmaktadır. Her şeye rağmen, Yönetmelikle beraber sağlık

